

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési ára:
Negyedévre 2 pengő

Száma: 20 fillér.

Szerkesztőség 107, kladóhivatali távbeszélő sz. 67.

Számok tükrében.

A német megtorló fegyver hatása alatt mind több és több erélyes hang sürgeti a túlsó parton a német fegyver embertelenségét. Apellálnak az emberiségre, sőt nem átalják a pápát is belevonni, mondván tegyen lépéseket, hogy a megtorló fegyver harcbevételét szüntesse meg Németország.

Nem is vonjuk kétségbe, hogy a német megtorló fegyver hatása szörnyű és borzalmas lehet, de a fegyver csak válasz azokra a kegyetlenkedésekre, amit az angol nép örömmujongása közepette vittek véghez Európa földjén védtelen városok ellen az angol és amerikai terrorbombázók. Németország eddig titokban tartotta polgári lakosságának veszteségeit s most, hogy közli azt a világgal minden bizonytalansággal, hogy igazolja a megtorlások jogosságát.

Legutóbb Hamburg város lakóinak szörnyű szenvedéseit tárják fel ezek a hivatalos jelentések. E szerint Hamburgot, 1943. július hó 25-étől augusztus 3-ig nappal kétszer, éjjel pedig négyszer támadták meg. A támadások mindegyikénél bombaszőnyeget zúdítottak a városra. Romboló és gyújtó bombák, valamint aknáknak tömege zúdult a város sűrűn lakott negyedeire. Nyomokban mindenütt nagy kiterjedésű tüzek támadtak, amelyek utcákat és városrészeket hamvasztottak el. Több mint 10,000 kisebb tüzek óriási kiterjedésű lángtengerre váltak.

Ezekben a napokban összesen 39,814 hamburgi polgár pusztult el az angolszász terrortámadások következtében. Az eltűntek száma 1571 volt. A halottak legnagyobb részét nemcsak, hogy nem lehetett megismerni, sőt mivel annyira szénné égtek, felsimerésük egyáltalán lehetetlen

volt. Az angol terrortámadások embertelenségének nagysága teljes mértékben csak akkor szökik szembe, ha összehasonlítjuk a háború első négy hadjáratának veszteségeivel. A német hivatalos jelentések szerint a német haderő a lengyel hadjáratban 10.572, a norvég hadjáratban 1.317, a nyugati hadszíntéren 27.074, míg a Balkánon és Krétán 2.559 főt, összesen tehát 41.522 főt veszített,

Tehát az első négy hadjáratban a halottak száma nem nagyobb, mint az a veszteség, amit Hamburg polgári lakossága hat angolszász terrortámadás következtében tíz nap alatt elszenvedett. Az első

világháborúban 1916 február 21-től, szeptember 9-ig tartott verduni ütközetekben, ahol milliós hadseregek küzdöttek egymással pokoli csatákban a német véderő 41.000 halottat veszített, pedig e harcok hónapokig tartottak s közismerten az első világháború legvéresebb ütközeteként voltak.

A számoknak és veszteségeknek ez az egybevetése önmagáért beszél, s magában foglalja az angol harcmodornak legélesebb elítélését, de megokolja a német megtorlást is, amelynek eljövételére ismétlen figyelmeztette elleneit a német nép vezére.

Anglia vért vetett Európában s halált arat Angliában!

Zavartalanul folyik a vetések őrzése.

Sötét, csípős éjjel van, amint a határban járva meglátogatjuk egyik figyelő őrsőt, amint megfelelően felszerelve vigyáznak a magyar kenyérré. Földtulajdonosok, leventék, tisztviselők, iparosok kapcsolódnak bele ebbe a munkába, igen sokan olyanok, akiknek egy barázda ingatlanuk sincs, de tudják, hogy ma a magyar természetnek ellenséges terrorrepülő és ejtőernyősök elleni megvédése nemcsak a földtulajdonosának, hanem minden magyar embernek nemcsak kötelessége, hanem érdeke, mert az egyetemes magyar kenyér védelméről van szó. Amint a már learatott búzakeresztek között sétálva az egyik figyelő őrsőhöz érkezünk, az őrség egyik tagjában *vitéz Szőnyi Alajos* Mohács város polgármesterét ismerjük fel. Először azt hittük, hogy maga is a figyelő őrsők munkáját jött ellenőrizni, azonban csakhamar meggyőződünk, hogy mint az éjszakai őrség egyik tagja teljesíti éjszakai szolgálatot.

Teljesen mindegy — mondotta *vitéz Szőnyi Alajos* polgármester — hogy mi a polgári foglalkozásunk, mert a szolgálatnak fontossága kérdésében nem lehet közöttünk különbség. Magam is önként jelentkeztem erre a szolgálatra és természetesen tartom, hogy erre azok közül is, akik még eddig nem jelentkeztek önként jelentkezni fognak. Ez ma fontos nemzeti érdek és csak az

a nemzet vészelheli át a mai nehéz idők minden válságát, amelynek fiai a közösségi szellemben és áldozatvállalásokban mutatják meg erejüket.

Általában mohácsi viszonylatban ezen figyelő őrség megszerzésénél elismerésre méltó a város férfi lakosságának foglalkozásra való tekintet nélküli magatartása, mégis szóvá kell tennem itt ott kiütözö egészen érthetetlen, bátran hazafiatlannak nevezhető magatartást. Nem kifogásolható az a megoldás, amikor az őrségre beosztott maga helyett akár anyagi, akár egyéb juttatásért más küld ki, legfeljebb annyiban, hogy az annyira szükséges közösségi szellemnek ez a ténykedés nem válik előnyös, mert ma elsősorban a személyes áldozatvállalásokra van szükség.

Mint hogy azonban igen sok esetben idősebb kor, vagy megromlott egészségi állapot teszi ezt szükségessé és maga a szolgálat zavartalansága nem szenved ezen magatartás által, ez a megoldás is megengedhető, de kérem azért Mohács város férfi lakosságát, hogy a szolgálat terén is tartsák személyes kötelességüknek annak ellátását.

Azt már azonban a legszigorúbban kell elítélnem, hogy egyesek arra való hivatkozással, hogy túlsok az elfoglaltságuk, távbeszélőn és személyes kihallgatáson kérik magukat a szolgálat alól felmenteni, sőt vannak olya-

nok is, akik jöllehet átvették szolgálati jegyüket a kijelölt helyen és időben nem jelentek meg. Míg az előbbieket felesleges időt rabolnak el tőlem és tisztviselőimtől, addig azok, akik talán részben felületességéből, részben pedig közösség iránti teljes tudatos, vagy tudatlan közömböségükkel egyszerűen megtagadják ezt a szolgálatot magatartásukkal szomorú bizonyítványt állítanak ki hazafias és magyar érzésükről, fejezte be kérdésünkre adott választát *vitéz Szőnyi Alajos* polgármester.

Közben a szolgálatot teljesítő őrség ideje lejárt és a leváltott őrség *vitéz Szőnyi Alajos* polgármesterrel egvált rövid időre míg ismét szolgálatba kerülnek, lepihentek a frissen vetett «szalma» ágyra.

S amint tovább mentünk itt is ott is találkozunk figyelőkkel s megnyugtató érzéssel tértünk haza, mert tudjuk, hogy amit emberileg meg lehet tenni a magyar kenyér megvédése érdekében Mohács város hazafias és mindig magyarul érző, áldozatokat hozni tudó férfi lakossága meg is teszi.

A második mohácsi főzöiskola növendékei között.

Nemrég zajlott le a Mohácsi Földművesek Olvasókörében, főleg a gazdálányoknak tartott négy hetes főzöiskola, amelyet nagy érdeklődéssel kísért a mohácsi gazdasádalom is. Azóta a Mohácsi Sokak Magyar Olvasókörében újabb, népes főzöiskola nyílt meg ugyancsak *Budaváry Ilona* zöldkeresztes védőnő vezetésével. E tanfolyamon a Dolgozó lányok és Leányklub tagjai szám szerint 26-an vesznek részt s a négy hetes tanfolyam alatt főleg a háborús élelmiszer itkait sajátítják el a hallgatók.

A különböző zöldfözelékek, levelek, gombás és tészta ételek kivül hús hiányában elkészíthető burgonyából, tarhanyából különböző, nyáron könnyen megszerezhető zöldség és főzélékből előállítható töltött ételek, kirántott vagdalkék főzését tanulják meg a növendékek, akik örömmel és lelkesedéssel járnak a tanfolyamra s elismerés illeti őket, mert egész napi elfoglaltság után este 6 órakor kezdődik a tanfolyam s míg a több fogásos vacsora, majd azt követő mosogatás, takarítás befejeződik, 10—11 óra felé jár az idő.

Egyik este látogatást tettünk a Mohácsi Sokácok Magyar Olvasókörében, ahol fehérkötényes leányok kiki a maga beosztásában sűrűgtek forogtak a konyhában, természetesen nem hang nélkül. Szinte kétségbe is vontuk, hogy a zürzavarból komoly vacsora készül, azonban úgy fél tíz óra felé szépen terített asztal várt bennünk, ahol először igen izletes zöldbab leves, majd bajor rostélyos került tányérunkba, az utóbbinak az volt az érdekessége, hogy 15 főnek mindössze alig egy kiló hús jutott, ennek dacára inkább bajor burgonyának nevezhető étel igen kíváló és jó volt. Főbb ételek mellett inkább csak mutatónak, de úgy, hogy azért mindenkinek jusson egy kicsi darab, finom tészták készítését is megtanulják a lányok, ezáltal mohácsi konyhákban is ismert híres „hajócska” került az asztalra,

A kis hajókon még az osztrák vitorlák is diszelegtek s ha mindjárt csak egy-egy darabka jutott is mindenkinek, az bizony a békebeli jó időköt juttatta eszünkbe. A leleményességre is súlyt helyeznek a tanfolyamon, amint fagyaltgép nélkül készíthető fagyalt terén láttuk. Ha figyelembe vesszük a mai szűkös nyersanyag készleteket, a házi sütemények mellett a fagyalt készítés aránylag olcsó és nyári időkben talán élvezetesebb is a süteménynél. Látogatásunk estéjén vanília fagyalt készült és pedig úgy, hogy az elkészített masszát a lányok rézűsibe helyezték és az üstöt a megszóított és összetört jég tetején ügyesen kezükkel forgatták, mintegy 30-40 percig s a fagyalt olyan tökéletesen jól sikerült, hogy az a legkiválóbb cukrász-fagyalttal, vagy pedig házi fagyalt gépben készült fagyalttal is vetekedhetett.

A gyakorlati oktatás mellett a növények háztartással kapcsolatos kérdésekről, valamint a háztartással és főzéssel összefüggő egészségvédelmi kérdésekre, a különböző tápszerek kalória tartalmáról is megfelelő útmutatást kapnak. Amint forgattuk a tanfolyam naplóját, megfelelő keresztmetszetet kap a szemlélő nemcsak gazdátársadalmunk, hanem egyes vidékek, valamint alsóbb néposztályok étkezési rendjének egyoldalúságáról. Így csak néhány példát említsünk pl. a máj, — közismerten nagy kalória tartalma van, — fontos részét képezi az emberi étkezésének, egyes városokban, sőt falvakban úgy-szólván ismeretlen fogalom a család étkezési rendjében, nemcsak háború alatt, hanem akkor is, amikor valóban fillérekért volt beszerezhető.

A zöldféléknek, leveknek még az esetben is, ha a család kertjében megteremnek azok, teljesen ismeretlen vagy csak egészen ritkán fordul elő, pl. a paraj, zöldbab, borsó, tök Akármennyire fontos tápszerünk is a burgonya e tanfolyamoknak egyik igen fontos célja az, hogy főleg a falusi társadalomnál is bevezessék a változatos, a legkülönbözőbb módon elkészíthető zöldségféléket, amelyek különösen gyermekek táplálásánál elsőrangban fontosak.

Az a tény, hogy aránylag rövid

idő alatt Mohácson ez évben, már a második főzőtanfolyam működik igen eredményesen igazolja azt, hogy minden évben rendszeresíteni kellene a város területén legalább két tanfolyamot s ezáltal növelnénk azoknak a számát, akik nemcsak a sütés-főzés és háztartás vezetésében szereznek megfelelő elméleti és gyakorlati tudást, hanem mint leendő családanyák megfelelő kiképzést nyernek az egészséges mindenre kiterjedő háztartásvezetésben s ennek következtében majdani hivatásukat jobban és biztonságban láthatják majd el azoknál, akik egy jól rosszul megszokott, de talán egyoldalúan vezetett háztartás keretében tanulják meg mindezt.

Városrendezés és városfejlesztés.

A városfejlesztési program és a városias kialakításra szánt terület meghatározása az 1943 évben nem kerülhetett bemutatásra, mert a Délvidék felszabadulásával újabb városrendezési kérdések merültek fel. Árkay Bertalan budapesti építészmérnök időközben a város általános rendszertervét elkészítette. Az átdolgozott tervek 1944. évben kerülnek végleges letárgyalásra.

Magánépítkezések. A magánépítés 1941. évtől kezdve csökkenést mutat, mert azt a kormányrendeletek erősen korlátozták és ezáltal a lakásépítkezések is elmaradtak. A lakásépítés elmaradása az egész országban lakásínséget idézett elő, aminek szociálpolitikai szempontból is érezhető a hatása. Az év vége felé a kormány a magánépítkezésekre — helyesebben tatarozásokra — szóló anyagi kiutalásokat decentralizálta, így a kiutalások a Kereskedelmi és Iparkamarák, továbbá az Ipartestületek utján történtek. Ez a rendelkezés az iparosság körében általános megelégedést keltett. Kiadott a műszaki hivatal 72 építési engedélyt a következő építkezésekre: 1 gabonátárház (10 emeletes) 1 bérház (13 lakás 34 szobával, 2 emeletes), 1 gép kocsiműhely (1 kétszobás lakással), 1 sütökemence, 1 légozóhely, 1 emésztő és szikkasztó, 1 gépraktár, 1 sírbolt, 12 egy szobás lakás, 8 kettő szobás lakás, 2 három szobás lakás, 2 négy szobás lakás, 5 toldalék épület 1—1 szobával, 5 műhely, raktár, üzemhelyiség, 6 kerítés, 6 istálló, 5 nyárikonyha, mosókonyha, pince, 11 átalakítási munkát, 1 kétszobás lakóház elbontása és újból felépítése. A kétemeletes bérház nem került kivitelezésre, ellenben a gabonátárház építése teljes erővel megindult.

Az utolsó 10 év építési statisztikája a következőképpen oszlik meg: A kiadott építési engedélyk száma 1934 évben 40, 1935 évben 36, 1936 évben 71, 1937 évben 64, 1938 évben 85, 1939 évben 60, 1940 évben 69, 1941 évben 117, 1942 évben 93, 1943 évben 72. A keletkezett lakóházak összes száma: 1934 évben 14, 1935 évben 11, 1936 évben 14, 1937 évben 24, 1938 évben 19, 1939 évben 8, 1940 évben 14, 1941 évben 26, 1942 évben 25, 1943 évben 23.

Középítkezések. Az 1943 évet az irányított háborús gazdálkodás jellemezte. Általában építőanyagot csak honvédelmi építkezésekhez, vagy elsőrendű középítkezésekhez lehetett kapni, ennek következtében a magánépítés háttérbe szorult.

Ez a körülmény az építőiparosság nemkülönböztetett az építőanyagkereskedelem terén súlyos helyzetet teremtett. Az anyagegzdálkodást intéző Ipari Anyaghivatal az építőanyagokat csupán augusztus hó végén utalta ki s így a tervbe vett középítkezések egy része elmaradt, a feltűnő kedvező idő ellenére is.

Középítkezések terén legnagyobb tételként szerepelnek a betonlapos aszfaltgyalogjáró építési munkálatok.

A város képviselőtestülete még 1942 évben nagy járdaépítési tervet fogadott el, amely az összes forgalmas utcákat fellelelte. A gyalogjárók szélessége általában 1,40—1,60 m között váltakozott. A gyalogjárók 10 cm vastag betonral és 2 cm vastag aszfalttal, míg a kapubejáratok 15 cm vastag betonral és 4 cm vastag aszfalttal készültek.

Aszfaltgyalogjáró burkolatot létesített a város a következő utcákban: Tomori utcában 540 m², Tisza István utcában 1015 m², Rózsa utcában 520 m², Fecske utcában 72 m², Baross utcában 1190 m², Temető utcában 170 m², Tompa Mihály utcában 590 m², Jókai Mór utcában 326 m², összesen 4435 m² terjedelemben. Az elkészített aszfaltgyalogjáró burkolat átlagosan a földmunkával együtt 23 40 P be került négyzetméterenként.

A Vörösmarty utca járdakölp burkolását befejezték 360 m² terjedelemben. A Felsődunasor és Szentháromság utcák átépítését vállalatba adták. A felszedett aszfalttopeke burkolat helyébe a meglévő öreg betonlapot baltal kisköburkolattal látták el, az anyaghiány miatt azonban csupán 250 fm szakaszt tudtak elkészíteni, már pedig elsőrendű fontos közérdeket képez ezen utcának mielőbbi befejezése. miután az erős lófogatú jármű és tehérgépkocsi forgalom következtében annyira megrongálódott, hogy javítása tetemes összegbe kerül. Az aszfaltburkolat alatt levő betont teljes egészében fel lehet használni kiskö alapnak, miután az utnak sem a tengelyét változtatni, sem az utpályát szélesíteni, sem a szintjét emelni, vagy süllyeszteni nem szükséges.

A város az országos Szociális Felügyelőségtől 80000 P árvízsegélyt kapott, melyet az arra szorulóknak között kamatmentes kölcsön formájában 10—20 éves törlesztési időre szétosztottak.

A város belterületén a Rókus utcai napközi otthon munkálatai a fűdöszobával együtt teljes befejezést nyertek. A munkálatok összköltsége 18000 P volt.

A gimnáziumi nevelőintézetben a tanári lakást bővítették, az árnyékszékek helyett vízvezetékes W. C. berendezés készült a régi kevés vízű ásott kút helyett új kútát fúrtak, a gazdasági udvarban istállót, és kocsiszint építettek. Az épületben levő pincét átalakították óvóhelyé.

A nevelőintézetre fordított költségek összege 18000 P.

A gimnáziumi épületben levő pincét átalakították óvóhelyé. A szénraktárt bővítették és egy új kerékpár-garagét is építettek. A munkálatok összköltsége 14000 P.

A vághidón az új épületrész teljesen elkészült. Elhelyezést nyert benne az orvosi szoba, a forgalmi adóhivatal helyisége, hatósági hússzék, zuhanyozó és egy altisztai lakás.

Ugyanott megépült a mázsház, a fa- és szénraktár, a gazdaságiépület, az alkalmazottak részére fa és szénraktár, mosókonyha, sertésól. A munkálatok összköltsége 59227 P.

A leveinte otthonnál a sportpályára kiépítették a vízvezetéket 966 59 P költséggel.

A révház építése szintén teljes befejezést nyert, költsége 27652 46 P volt.

A tűzoltólaktanya és anyagraktár átalakítási munkálataival kapcsolatban a laktanya épületét a mai igényeknek megfelelően átalakították, ellátták fürdőszobával W. C. berendezéssel. Az anyagraktár épületében elhelyezték a városi közkönyvtárat, a légozó-rodát, a légo előadótermet, különféle raktárhelyiségeket s a fertőtlenítő fürdőt.

A teljes befejezés 1944 évre maradt.

Óvóhelyek épültek a tűzoltólaktanyában, az óvárosházán a Korona szállóban, a városi bérházban, leveinte otthonnál, s azonkívül a légóalmi parancsnokság épületében. A munkálatok összköltsége 59000 P.

A város tulajdonát képező középületeket a szükséghez mérten tatarozták.

Közterületek fásítása. Az elmúlt esztendőben a rendkívüli szárazság miatt igen sok sorfa kipusztult, amelyek pótlását még ez évben elvégezték.

Utcaik, terek fásításánál és pótlásánál kiültetett Tompa M. utcában 72 db. aprólevelű hárs, Király u. 11 db ostorfa, Horthy M. u. 77 db ostorfa, II. Lajos u. 54 db aprólevelű hárs, Barát u. és templom előtt 13 db aprólevelű hárs, Árok u. 2 db tarkalevelű juhar, Tomori u. 4 db hegyi juhar, Rákóczy u. 16 db. eperfa, Szt. János u. 8 db jegenyenyár, és az épületek mellett 26 db nagylevelű hárs, Szt. Imre u. 8 db aprólevelű hárs, evangélikus templom és lak mellett 7 db nagylevelű hárs, és 12 db jegenyenyár, Szt. Háromság u. 33 db gömb akác, Kisfaludy u. 6 db gömb akác, gimnázium mellett 65 db aprólevelű hárs, Kórház u. 44 db aprólevelű hárs, Sport telep 2 db aprólevelű hárs, Szepesy park 67 db vad dió, Homorúd 61 db platánlevelű juhar, Munkás u. 82 db japán akác, Vághid u. 6 db japán akác, leveinte lóter 22 db japán akác, Széchenyi tér (polg. isk) 19 díszgalagonya, és Drágffy u. 35 db eperfa. Sövényanyagokból: Horthy M. u. és Szepesy parknál 1969 db-ot, cserjékből: Homorúdon és parkokban 512 db-ot, fenyőfélékből: Homorúdon és parkokban 320 db-ot ültetett el. Összesen sorfákban 732 db-ot, cserjékből 512, sövényből 1969, fenyőkből 320 összesen 3533 darab.

Virágágyak kiültetésénél 15979 db egyvári növényt használtak fel. A kertészet összes munká-

latainál 2036 napot dolgoztattott a város.

Kültéri utak és árkok. A községi közdülő utakat, valamint ezek hálózatába felvett kiépítetlen földutakat rendszeresen karbantartották. Az árkokat ugyan- csak rendszeresen tisztogatták.

A háromszor kapált kukorica több mint egymilliárd pengő hasznóhatja a nemzet gazdaságának.

A mezőgazdaságban a búza után a legnagyobb területet a kukorica foglalja el, sőt vannak nagy kiterjedésű vidékek, különösen az Alföldön és Erdély egyes vidékein is, ahol a két három nyomásos gazdálkodás mellett a kukorica jelentősége vetekszik a búzával. Így tehát érthető, ha ennek a legértékesebb kapásnövényünknek a terméseredménye döntő módon befolyásolja a gazdaság jövedelmezőségét. Ez a fontos szántóföldi növény azonban még ma sem részesül megfelelő gondozásban és ápolásban, pedig jobb műveléssel a kukorica természettségét jelentősen lehetne fokozni.

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara még 1937 tavaszán összehasonlító szemléltető eljárást indított abból a célból, hogy megállapítsa, teljesen azonos viszonyok között mennyivel terem többet a háromszor kapált és július végén, augusztus elején kapaéllal meggazolt, sarabolt kukorica a régi mód szerint csupán kétszeri kapálásban részesített kukoricával szemben. A kamara 1937 től kezdve 1942-ig összesen 578 összehasonlító kukoricakapálási kísérletet állított be a kamarai kerületben. A kísérletek eredményeiről most ad számot. A beszámolóból megállapítható, hogy a háromszor kapált és augusztus elején meggazolt kukorica kat. holdanként 33—12 mázsa csöves kukoricával és 4—5 mázsa szárterméssel hálálta meg a gazda többlet munkáját. Ha az adatok alapján átlagosan 7—7 mázsa csöves kukoricára tesszük a terméstermészet a háromszor idejében kapált parcellák javára és ha a csöves kukoricát mázsánként 20—80 P töréskori hivatalos árban vesszük számításba, a kukoricászár mázsáját pedig 5 pengő értékesítési árban állapítjuk meg, akkor is a csekély, kisgazdaságokban legtöbbször önköltségi árú kapálási többletköltségen — 70 kg. csöves kukoricán — felül kat holdanként maximális ár alapján is több mint 170 pengő.

Ha Magyarországon a kukoricát a jövőben ott is, ahol eddig csak kétszer kapálták, legalább háromszor kapálnák és gazolásban is részesítenék, csupán a trianoni területeken is csaknem másfélmillió kat. holdat kitevő kukorica vetésterületen a hét éves tapasztalat alapján körülbelül 9 millió mázsával több csöves kukoricát és mintegy 6 millió mázsával több kukoricaszárterméset termeszthetnénk. A megnagyobbodott Magyarország egész területén a többtermés révén több mint egymilliárd pengő értékű tiszta jövedelem többletre számíthatnánk.

Nagymértékben fokozható lenne a kukoricatermészettség azzal is, ha ősszel a kukorica földjét megfelelő talajon mindenki lehető mélyen megszántaná, ami a kamara hasonló természetési eljárásának számos adatából kitűnik, holdanként átlag 0,6 mm-al növelte a csöves kukoricatermést. A kamarai kísérletről szóló beszámoló meggyőzően tanuskodik arról, hogy megfelelő műveléssel terméseredmény fokozható és a jövedelmezőség növelhető.

Színház

A színtársulat második hete is a teljes siker jegyében zajlott le. **Szombat, vasárnap és kedden** A királynő csókja című nagyoperett került bemutatásra Deák Ferenc rendezésében. Amit ebből az értelmetlen, erkölcsileg is kifogásolható operettből kihozni lehetett azt az operett együttes meg is tette. Nagy Anni kitűnő hangjával, valóban királynői megjelenésével, szebbnél-szebb tolettjeivel szép jelenség volt s utolsó felvonásbeli tánca osztatlan sikert aratott. Farkas Anni és kitűnő partnere, Hollósi Pál pompás játékkukkal és még jobb táncaikkal sok derűt varázsoltak a nézőtérre. nem kevésbé Vigh Imre és Horváth Mici. Benkő Béla a szerző hibájából szerepkörében nem tudta megmutatni képességeit. Bicskei Károly szelvége legfeljebb a karzatnak tetszett. Borszéki Ferenc kellemes hangjával tűnt fel, Varga Jenő figurája kitűnő volt.

Hétfőn és szerdán Schubert: Három a kislány című örökbecsű kitűnő zenéjű énekes játéka maradandó sikert hozott. A jó énekesek együttese jelent meg a színpadon s sok forró sikert arattak. Décsi Györgyi új szerepkörében kitűnő hangjával általános meglepetést keltett, nemkülönben Lakatos János, aki szerénysége dacára az est fénypontja volt s kellemes hangja, kitűnő játéka nem volt mindennapi. Deák Ferenc és Horváth Mici a kedves »öregek« kitűnően játszottak s Horváth Mici éneketébe az est egyik legszebb jelenete volt. Varga Jenő temperamentumának és hangjának megfelelő beosztást kapott, ki is használta s sok sikert aratott. Keleti Aranka ismét »viharzott« s egy-egy megjelenése általános derűt keltett. Erdélyi László »figurája« pompás volt s sok derűt keltett. A többi szereplők is, így különösen Soltész Mária, Deák Rózsi, Várkonyi Gyula, Hollósi Pál, Bajka Pál, Borszéki, Ferenc, Radnóthy István, Vigh Imre mind tudásuk javát adták nemkülönben a kitűnő zenekar is, amelyet többször tapsolt meg a közönség a kitűnő nyitányokért.

Csütörtökön és pénteken: Jánosbogárka című magyar tárgyú operett telt ház előtt az eddigi legnagyobb sikert aratta. Szatmáry Endre karnagy saját szerzeményű fülbemászó kellemes zenéje minden kritikát kibír és meghódította vele a közönséget. A szereplők mind tudásuk legjavát adták. Nagy Anni kellemes hangjával és táncával tűnt ki, akinek méltó partnere volt Bicskei Károly. A mindig mosolygó Farkas Anni nagyszerű temperamentumával

ismét teljes sikert aratott, kitűnő partnerével, Hollósi Pállal együtt. Decsy György és E. Nagy Ilona kitűnő figurákat személyesítettek meg. Deák Ferenc rendezése mindent kihozott a darabból.

HIREK

— **Kitüntetés.** Az Ifjúság Honvédelmi Nevelésének és a Testnevelésnek Országos Vezetője az ifjúsági sporttérén kifejtett eredményes munkásságáért *dr. Szkladányi László* vízicserkészparancsnokot a magyar Sport I. osztályú érmével tüntette ki.

— **Honvédüzenetek.** *Harsányi László* főhadnagy minden mohácsi kedves ismerősének és barátjának sok üdvözlét küldi. Tábori posta száma B. 916.

Kresz Ferenc örvezető üzeni a messze idegenből, hogy jól van és egészséges. Szeretettel köszönti szüleit, testvéreit, rokonait, a Legényegylet tagjait és minden ismerősét. Táb. posta száma A. 913.

Tóth Lajos honvéd szeretettel köszönti családját és ismerőseit a messze idegenből. Jól van. Tábori posta száma B. 350.

Oszwald Ferenc honvéd üzeni feleségének, kis fiának, szüleinek, rokonainak és összes ismerősének, hogy jól van és nincs semmi baja. Táb. posta száma F. 556.

Petrovics Oszkár honvéd és *Mórocz Sándor* üzenik, hozzátartozóiknak, hogy jól vannak és sokat gondolnak haza. Táb. posta számuk B. 599.

— **Kinevezés.** A m. kir. Igazságügyminiszter *Várhídi Szilárd* VIII. fizetési osztály jellegével felruházott mohácsi telekkönyvezetőt a VIII. fizetési osztályba sorozott m. kir. telekkönyvezetővé nevezte ki.

— **Adomány.** *Inglík András* mohácsi lakos a bombakároslatok számára lapunk útján 10 pengőt adományozott, melyet rendeltetési helyére juttattunk.

— **Gyógyszerjogosítványok adományozása.** Az m. kir. belügyminiszter az 1370/1944. M. E. sz. rendelet alapján megürült zsidógyógyszertári jogosítványok közül *Szekely Sándor* mohácsi gyógyszerésznek a budapesti »Szt. László«, *Ruff István* mohácsi gyógyszerésznek a csongrádi »Országimere«, *Thurzó György* mohácsi gyógyszerésznek a tiszafüredi »Magyar korona«, *dr. Gács Attila* volt mohácsi gyógyszerésznek a kaposvári »Kigyó«, *Pekló Tibor* monostorszei gyógyszerésznek a nagykőrösi »Magyar korona« győztesért adományozta.

— **Követendő példa.** *Szalay Balázs* mohácsi cukrasz negyedikével jelentkezett Mohács megyei város polgármesterénél, hogy hajlandó valamely hadiözeveg, vagy hadiárva gabonáját learatni s a betakarítási munkálatokat elvégezni. A közösségi szellem nemes megnyilvánulását mindenkinek figyelmébe ajánljuk.

— **Elsőtétítés ideje.** Az elsőtétítés július hó 18-tól kezdve este 9 óra 45 perckor kezdődik és reggel 4 óra 45 percig tart.

— **Miserend változás a Belvárosban.** A gyakori vasárnapi riasztások miatt a belvárosi templomban a 10 órai szentmise nem a szent beszéddel kezdődik, hanem magával a szentmisével; a szent beszéd a szentmise alatt lesz. A fogadalmi templomban az eddigi 9 órai szentmise ezután fél 9 órakor kezdődik. Riadó esetén, ha a lefuvás korábban történik, akkor a még hátralevő szentmisék a szokásos időkből megtartatnak, ha a lefuvás fél 12 után van úgy 10 percre a lefuvás után szentmise kezdődik a belvárosi templomban, ha azonban a lefuvás már csak 1 óra után történik akkor a szentmise elmarad.

— **Halálozás.** *Id. Berta József* életének 72-ik évében július 18 napján elhalt. Temetése július 19-én volt a ref. temetőben nagy részvét mellett. Halálát özvegye, *özv. Berta Józsefné—Müller Anna*, gyermekei, testvérei és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Leventék figyelmébe.** A Leventeparancsnokság nyomatékosan figyelmezteti a leventéket, hogy a leventék Országos Parancsnoka kötelezővé tette a nyáriszünetben is az együttes szentmise hallgatást és parancsozásait, miérts minden vasárnap és ünnepnap, a gyülekező a színházkertben reggel 1/2 8 órakor van. A meg nem jelenő leventék ellen a Parancsnokság az eljárást haladéktalanul megindítja.

— **Magyar Megújulás Pártja** mohácsi szervezete folyó hó 22-én este 7 órakor tagellenőrző összejövetelt tart. Az értekezleten megjelenik *dr. Tényi Kálmán* az MMP dunántúli főkerületveztője. A megjelenés tagok számára kötelező!

— **Pénzbüntetések Légo kihágások miatt.** A mohácsi m. kir. Rendőrkapitányság, mint rendőri büntetőbírórság riasztóügyleti szolgálat megtagadása miatt *Tóth József* mohácsi lakost 30 pengő, *Klausz Vilmos* mohácsi lakost 15 pengő, *Bátaszéki Mátyasné* mohácsi lakost 30 P, *Pánki Jánosné* mohácsi lakost 15 pengő, *id. Budzsákia Jánosné* mohácsi lakost 20 P. ifj. *Budzsákia Jánosné* mohácsi lakost 20 pengő, *Kosztics János* mohácsi lakost 30 P pénzbüntetésre, el nem sőtétítés miatt *Gojkovics György* mohácsi lakost 30 P, *Sipos Sándorné* mohácsi lakost 50 pengő pénzbüntetésre, házorség parancsnok, mint hatósági közeg megsértése miatt: *Rideg Márton* mohácsi lakost 10 P, pénzbüntetésre, a riasztójel utáni mozgás miatt *Heller Márton* mohácsi lakost 20 P pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletek jogerősek.

— **Vas és gépipari kiképzés leventék részére.** A mohácsi Leventeparancsnokság felhívja a leventéket, hogy a leventék „vas és gépipari“ kiképzésben részesülhetnek, miérts is mindazon 14 életévüket betöltött, legalább 6 elemít végzett jó magaviseletű leventék, akik vas és gépipari pályára akarnak lépni, vagy e pályán már dolgoznak augusztus hó 10 napjáig jelentkezzenek a Leventeparancsnokságon. A kiképzési idő 2—3 év, melynek befejeztével a leventék mestervizsgát tesznek.

— **Légo büntetések.** A pécsi Honvédtörvényszék az alábbi egyéneket, mint Légo-szolgálatra kötelezettek büntette meg: Alabert Mihály mohácsi lakost szolgálati helyének elhagyásáért 3 heti fogház, hetenként 1 napi böjttel súlyosbítva; Muhl Mihály mohácsi lakost szolgálati helyének elhagyásáért 3 heti fogház, hetenként 2 napi böjttel; Koczás Antal mohácsi lakost Légo szolgálatának elhanyagolása miatt 1 havi fogház, hetenként 1—1 napi böjttel és magánzárkában tartással súlyosbítva; Nikolics József mohácsi lakost Légo szolgálati helyének önkényes elhagyása miatt 10 pengő pénzbüntetésre; Sallai Sándor mohácsi lakost Légo szolgálati helyének önkényes elhagyásáért 100 pengő pénzbüntetésre; Czizler Ferenc mohácsi lakos Légo szolgálat elmulasztása miatt 4 heti súlyosbított fogházra; Koller Ferenc mohácsi lakost Légo kötelezettség iránt tanúsított engedetlenség miatt 1 havi súlyosbított fogházra ítélte.

— **Felhívás.** Felhívom Mohács város közönségének figyelmét a légóalmi rendelkezések szigorú betartására, e rendeleteken alapuló kötelesegek pontos teljesítésére. Minthogy az eddig alkalmazott enyhé büntetések nem hozták meg a kellő eredményt, sőt a kötelesegek teljesítése terén nagyfokú lazulás észlelhető, figyelmeztetek mindenkit, hogy a légóalmi rendelkezések szándékos és gondatlan megszegésével szemben ezután a törvény teljes szigorával fogok eljárni s már az első alkalommal elzárás büntetést fogok alkalmazni.
Dr. Bugár János rend. tanácsos.

— **Korpaigénylés.** A Közelítási hivatal felhívja a gazdakönyvvél nem rendelkező hadirokkantakat, hadiözvegyeket és hadiárvaikat, valamint a hadba vonultak hozzátartozóit, hogy tenyész és növedéksértéseik, esetleg teheneik, kecskéik részére korpakiutalásban részesülhetnek, ha igényeiket július hó 31. ig a közelítási hivatalban (Király u. 24. l. em.) benyújtják.

— **Lopás.** A pécsi kir. ügyészség még 1942 októberében történt lopás miatt eljárást indított *Lukács Zsigmond* hajókormányos és *Pusztai Zsigmond*, valamint *Morva Vince* matrózok ellen, mert a M. 11. nevű motoros teherhajóról, amelyen szolgálatot teljesítettek nagyobb mennyiségű kender fonalat vittek el, hogy Mohácson értékesítsék. Nevezettek eddig külföldön teljesítették szolgálatot s ezért indulhatott csak most meg az eljárás újból ellenük.

— **50%-os utazási kedvezmény szabadságos munkások részére.** A kereskedelem és közlekedési miniszter az 1944. évre is engedélyezi az ipari, kereskedelmi és bányászati munkavállalók, valamint a velük utazók családtagjaik részére a munkavállalók fizetéses szabadsága alatt igénybevehető egy szeri oda- és visszautazásra jogosító 50%-os vasúti menetdíjkedvezményt.

— **Lopás.** *Eitman Ferenc* 1944. július hó 14. én délután behatolt ablak kifeszítés útján az egyik mohácsi ócskavaskereskedő lezárt raktárába és onnan mintegy 15 kg. rezet ellopott és azt eladta. A pénzt elköltötte. A mohácsi rendőrkapitányság a kir. ügyészségre kísérte át a tettest.

— **Anyakönyvi bejegyzések** 1944. július 14-től július 21. ig.
Születések: Szkróbbó István, Thész Endre József, Husz Sándor János, Simics Illés Mátyás, Szalántai László József, Litter András, Hosszu Ágnes Klára, Tamás László Ferenc, Mihálovics Irén Erzsébet.

Házasságkötések: Benkő Béla és Matus Veronika, Tunkovics Mihály és Bakó Teréz, Balatinác Mátyás és Kaszás Anna.

Halálozások: Kosztics Mária 4 hónapos, Orbán László 1 napos, özv. Filákovics Mátyásné 55 éves, özv. Kiss Jánosné 74 éves, Berta József 69 éves, Schwabik József 46 éves, Késics József 75 éves, Trentling Bálintné 75 éves.

SPORT.

Mohács—Pécs 5:4 (2:4)

Küzdelmes játék.

Mohács. 500 néző. Jv: Pazar. A bombakárosultak javára lejátzott városközi mérkőzésen óriási küzdelemben az utolsó percben rugott góllal szerencsés győzelmet aratott a mélyen formája alatt játszó mohácsi együttes a vendégek felett. A szebb labdarugást Pécs csapata mutatta, míg a lelkesebbet és gólrátörőbbet a hazai csapat. Mohács csapatának számos gólhelyzete volt, de az egész csapat nem tudta a megszokott jó játékát nyújtani, amihez természetesen hozzájárult a PVSK, PBTC és ZsSE NB III-as csapatából összeállított pécsi együttes szép kombinációs játéka is.

Aránylag kis közönség előtt nagy megleben Pazar sipjelére a következőképpen állt fel a két csapat.

Mohács: Kovács, Temesi, Fehérvári, Müller, Kondor, Gauser, Hernádi (Molnár I), Karácsonyi, Molnár II, Németh, Verner.

Pécs: Pozsgai (PVSK) Kelenfi (PVSK), Kovarik (PBTC) Zeida (ZsSE), Lovrics (PVSK) Gulyás (ZsSE), Zombori (PVSK), Horváth, Katics, Leipán, Bognár (mind PBTC).

Az első 8 percben Mohács nagy rohammal támad és biztos gólhelyzeteket hagy ki Hernádi s Molnár. A következő percben azonban óriási kapushibából Horváth már megszerzi a vezetést. A gól után is mi támadunk, de csatáraink teljesen gólképtelenek, különösen Molnár. Ezután Pécs negyedórája következik, ami igen szép játékot hoz. A vendégek szép passzjátéka után a 26. percben előbb Horváth, majd a 31. p-ben Katics góljával 3:0-ra emelkedik védelmünk jóvoltából az eredmény és így súlyos vereség veti előre árnyékát. Azonban a következő percben a szabadon hagyott Hernádi lefut és megszerzi az első gólt. 3:1. Majd kettős sarokrugás

után Verner 11-esből szépít 3:2. Az utolsó perben azonban Horváth ismét emeli az előnyt. 4:2. Szünet után Molnár I. állbe Hernádi helyett, de úgy, hogy Müller megy jobbszélre. Eleinte Pécs támad, de lassan gyugodtabban játszik a mohácsi csapat, aminek eredménye az 5. percben Molnár II. gólja. Most erősen élénkül a játék és nagy küzdelem folyik. A pécsieknél Lovrics és Horváth helyett cserél, ami azonban csak nekünk használ. A közönség erősen buzdítja csapatát és Molnár I. is erősen frontba dobja csatárainkat, aminek eredménye a 34. percben Molnár II. szép beadása után Verner még szebb gólja. 4:4. A győztes gólért most nagy harc kerekedik. Hol az egyik, hol a másik kapu kerül veszélybe. A 43. p-ben Zombori sport szerűtlenség miatt a kiállítás sorsára jut. A mérkőzés már a vége felé közeledik, amikor is Karácsonyi védelmi hibából megszerzi a győzelmet jelentő gólt. 5:4.

Mohács együttesében a védelem gyengécske volt, különösen a kapus és Temesi bizonytalansága volt szembetűnő. Még Kondor volt aránylag a legjobb, különösen szünet után. A halvesor is erősen kapkodott. Molnár I. beállása nagy hasznára volt a csapatnak. Müller jobbszélén jobb volt. A csatárorsra sem lehetett ráismerni. Egyedül Németh emelkedett ki, aki a csapat legjobbja volt, de ő is elapozta erejét. Hernádi gyenge, de Molnár II. is sokat rontott. Vernertől többet vártunk. Karácsonyi sokat küzdött.

Pécs együttesében itt-ott hézagok voltak. Közvetlen védelmükben Pozsgai és Kelenfi volt jó, míg halvesorában Zeida küzdött. Csatárorszukban a gólképes Horváth és tehnikás Leipán tűnt ki.

A játékvezető megfelelően vezette a mérkőzést.

Felelősszerkesztő:
DR SZKLADÁNYI LÁSZLÓ
Laptulajdonos és kiadó
FRIDRICH OSZKÁR

Nyilttér.

(Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Közönetnyilvánítás.
Mindazok, akik felejtethetlenn halottunk
id. BERTA JÓZSEF
elhunyta alkalmából a temetésen való megjelenésükkel, vagy részvétük bármily módon való nyilvánításával mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton hálás szívvel jövő köszönetünket.
Mohács, 1944. évi július hó.
A gyászoló család.

Egy komplett
CSÉPLŐ-GARNITURA
s ü r g ő s e n e l a d ó.
Érdeklődni lehet: **Jerszi Lajos**
főerdőőrnel, Hercegszabar.

ZRINYI UTCA 17. számú
ház eladó.
Érdeklődni lehet: **Husz Istvánnál.**

Hivatalos gabonaárak

1944 július hóban:

Buza	40.— P
Rozs	37.— P
Takarmányárpa	36.— P
Sörárpa	40.— P
Zab	40.— P
Morzsolts tengeri	36.— P
Bab, fehér	80.— P

A honvédelmi minisztérium által engedélyezett

önmagától felgördülő

LÉGO-ROLLÓ

m e g r e n d e l h e t ő :

FRIDRICH OSZKÁR
könyvkereskedőnél
MOHÁCS.

Tangó-, Gombos-

és szájharmónikát
egyéb hangszereket,
alkatrészeket,
húrokat

MOHAI-nál

csak

vegyen.

Szent István u. 49.

Pk. 1201/1944. sz. Vh. 188/1944. sz

Árverési hirdetemény.

Dr. Zakariás Nándor pécsi (Mór utca 2/a sz.) lakos ügyvéd végrehajtató javára mohácsi lakos végrehajtást szenvedő elleni hátr. 1588 P 94 f. tőkekövetelés és járuléka erejéig a pécsi kir. törvényszék 2427/1943. számú végzésével elrendelt közbenjárásal fogantatosítandó kielégítési végrehajtás folytán az 1944. évi március hó 31. napján lefoglalt és 4931 P-re becsült ingóságokat, közöttük üzleti berendezés, rövidáru Mohácson, végrehajtást szenvedő üzletében Király út 16. sz. alatt, folytatólag Jókai Mór u. 2. sz. alatt, II. Lajos u. 2. és 8. szám, Szentháromság u. 5. sz. alatt és Korsós utca 1. szám alatt

1944. évi július hó 22.

napjának délelőtt 10 órájára

ezennel kitézött bírói árverésen a leg-többet ígérőnek készpénzfizetés ellenében, azonban a becsár 2/3 részénél nem alacsonyabb vételárban el fogom adni. A szakértői becslés elrendelése esetén a Te. 74. §-a az irányadó.

Mohács, 1944. évi június hó 30.

Nagy Lajos

kir. járásbírói végrehajtó.

Pk. 1389/1944. sz. Vh. 190/1944

Árverési hirdetemény.

Dr. Schmidt Miklós mohácsi ügyvéd végrehajtató javára lippói lakos végrehajtást szenvedő elleni 2000 pengő tőkekövetelés és járuléka erejéig a mohácsi kir. járásbírói végrehajtás 1389/1943. számú végzésével elrendelt közbenjárásal fogantatosítandó kielégítési végrehajtás folytán az 1944. évi június hó 10. napján lefoglalt és 2800 pengőre becsült ingóságokat, közöttük teheneik, üszök, Lippó községben, végrehajtást szenvedő lakásán 131. szám alatt

1944. évi július hó 25.

napjának délután 1/2 4 órájára

ezennel kitézött bírói árverésen a leg-többet ígérőnek készpénzfizetés ellenében, azonban a becsár 2/3 részénél nem alacsonyabb vételárban elfogom adni. A szakértői becslés elrendelése esetén a Te. 74. §-a az irányadó.

Mohács, 1944. évi június hó 30.

NAGY LAJOS

kir. járásbírói végrehajtó